

HELSINGBORG

Vård- och omsorgsförvaltningen

Ansvar och uppdrag för medicinskt ansvarig sjuksköterska och medicinskt ansvarig för rehabilitering i Omsorg Helsingborg

1. Bakgrund medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS och medicinskt ansvarig för rehabilitering, MAR

I enlighet med Hälso- och sjukvårdslagen 24 § ska det inom det verksamhetsområde som kommunen bestämmer över finnas en sjuksköterska som ansvarar för:

1. Att det finns sådana rutiner att kontakt tas med läkare eller annan hälso- och sjukvårdspersonal när en patients tillstånd fordrar det.
2. Att beslut om att delegera ansvar för vårduppgifter är förenliga med säkerhet för patienterna.
3. Att anmälan görs till den nämnd, som har ledningen av hälso- och sjukvårdsverksamheten, om en patient i samband med vård och behandling drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av allvarlig skada eller sjukdom.

I enlighet med Patientsäkerhetsförordningen (2010:1369) 7 kap 3 §:

1. Att patienterna får en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård av god kvalitet inom kommunens ansvarsområde.
2. Att journaler förs i den omfattning som föreskrivs i patientdatalagen (2008:355).
3. Att patienten får den hälso- och sjukvård som en läkare förordnat om.
4. Att rutinerna för läkemedelshanteringen är ändamålsenliga och väl fungerande.

Och om ett verksamhetsområde i huvudsak omfattar rehabilitering får en sjukgymnast eller arbetsterapeut fullgöra uppgifterna.

Och ansvar i enlighet med Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 1997:10) om medicinskt ansvarig sjuksköterska i kommunernas hälso- och sjukvård.

2. Verksamhetschef

Förordningen (1996:933) om verksamhetschef inom hälso- och sjukvården innehåller bestämmelser för verksamhetschef som anges i 29 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763). Verksamhetschefen kan, och måste i vissa fall, mot bakgrund av sin kompetens uppdra åt annan att fullgöra enskilda ledningsuppgifter med stöd av 30 § HSL.

Inom kommunens verksamhet är de medicinskt ansvariga underställd verksamhetschefen (se prop. 1995/96:176s. 104). Vid utövning av de författningsmässigt reglerade uppgifterna är de medicinskt ansvariga inte underställd verksamhetschefen.

3. Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

Den 1 januari 2012 trädde Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) gällande ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete ikraft.

Ett ledningssystem är ledningens stöd för att systematiskt och fortlöpande säkerställa och utveckla verksamhetens kvalitet. Med ledning menas både politisk ledning och tjänstemannaledning.

Uppdraget ska utföras i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Kvalitetsarbetet ska bedrivas i samarbete med medicinskt ansvariga, chefer och medarbetare.

Enligt Socialstyrelsen ska ledningssystemet utgöras av att de processer och rutiner som leder till en god kvalitet identifieras, beskrivs, fastställs, kontrolleras och utvecklas.

Medicinskt ansvariga ska enligt gällande processer och rutiner:

- Ansvara för att den kommunala hälso- och sjukvården bedrivs i överensstämmelse med gällande författningar, föreskrifter och rutiner.
- Bedöma vilka övergripande processer och rutiner som behöver fastställas för att den kommunala hälso- och sjukvården ska uppfylla gällande krav och mål.
- Utarbeta rutiner gällande den kommunala hälso- och sjukvården.

Medicinskt ansvariga ska enligt gällande systematiska förbättringsarbetet:

- kontrollera att arbetet inom den kommunala hälso- och sjukvården bedrivs utifrån fastställda processer och rutiner
- föreslå förbättringsåtgärder inom den kommunala hälso- och sjukvården utifrån resultat av riskanalys, egenkontroll och utredning av avvikelser
- medverka i det systematiska kvalitetsarbetet

4. Rapporter om avvikelser samt klagomål och synpunkter

Vårdgivaren ska anmäla händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada till IVO, Inspektionen för vård och omsorg.

Enligt bestämmelserna i patientsäkerhetslagen (2010:659) ska:

- medarbetare som utför hälso- och sjukvård rapportera risker för vårdskador samt händelser som medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada till vårdgivaren
- vårdgivaren utreda händelser i verksamheten som har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada
- vårdgivaren anmäla händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada till IVO.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska och medicinskt ansvarig för rehabilitering ska:

- snarast utreda händelser i verksamheten som har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada.

5. Ansvarsfördelning MAS och MAR

5.1. Avvikelser

Medicinskt ansvarig sjuksköterska ansvarar för att följa och utreda avvikelser inom:

- specifik omvårdnad (inte avvikelser fall)
- basal hygien
- samverkan i vårdkedjan omvårdnad
- läkemedelshantering
- medicinteknisk utrustning

Medicinskt ansvarig för rehabilitering ansvarar för att följa och utreda avvikelser inom:

- fallolyckor (fallrapporter och avvikelser fall)
- specifik rehabilitering
- samverkan i vårdkedjan rehabilitering

- individuellt förskrivna hjälpmedel och arbetstekniska hjälpmedel
- skyddsåtgärder

5.2. Lex Maria

Medicinskt ansvarig sjuksköterska:

- ska snarast till IVO, Inspektionen för vård och omsorg anmäla händelser inom specifik omvårdnad som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada (lex Maria).

Medicinskt ansvarig för rehabilitering:

- ska snarast till IVO, Inspektionen för vård och omsorg anmäla händelser inom specifik rehabilitering som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada (lex Maria).

5.3. Medicintekniska produkter

Medicinskt ansvarig sjuksköterska ansvarar för att:

- medverka till att ta fram och revidera rutiner gällande medicinteknisk utrustning
- följa upp att rutiner är ändamålsenliga för att säkra hantering av medicintekniska produkter och utrustning vid specifik omvårdnad
- följa upp att rutiner är ändamålsenliga för att säkra förskrivning av inkontinenshjälpmedel
- omvärldsbevakning och information om utveckling inom området

Medicinskt ansvarig för rehabilitering ansvarar för att:

- medverka till att ta fram och revidera rutiner för individuellt förskrivna hjälpmedel och arbetstekniska hjälpmedel
- följa upp att rutiner är ändamålsenliga för att säkra hantering av medicintekniska produkter och utrustning inom specifik rehabilitering
- omvärldsbevakning och information om utveckling inom området

5.4. Delegering

Medicinskt ansvarig sjuksköterska ansvarar för:

- att medverka till att ta fram och revidera rutiner kring delegering i samband med specifik omvårdnad
- att medverka till att ta fram och revidera rutiner kring delegering i samband med läkemedelshantering
- att följa upp att rutiner är ändamålsenliga
- omvärldsbevakning och information om utveckling inom området

Medicinskt ansvarig för rehabilitering ansvarar för:

- att medverka till att ta fram och revidera rutiner kring delegering i samband med specifik rehabilitering
- att följa upp att rutiner är ändamålsenliga
- omvärldsbevakning och information om utveckling inom området

5.5. Dokumentation, journalföring och informationsöverföring

Medicinskt ansvariga sjuksköterska ansvarar för att:

- medverka till att säkra rutiner utarbetas för journalföring specifik omvårdnad
- journaler förs i den omfattning som föreskrivs i Patientdatalagen

Medicinskt ansvarig för rehabilitering ansvarar för att:

- medverka till att säkra rutiner utarbetas för journalföring specifik rehabilitering
- journaler förs i den omfattning som föreskrivs i Patientdatalagen

6. Patientsäkerhetsberättelse

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd ska arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet dokumenteras. Det gäller både ledningssystemets uppbyggnad och det systematiska förbättringsarbetet som bedrivs med hjälp av ledningssystemet.

Vårdgivaren ska senast den 1 mars varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse:

- Patientsäkerhetsberättelsen ska upprättas i enlighet med framtagna mall av Sveriges Kommuner och Landsting.
- Patientsäkerhetsberättelsen ska godkännas av Vård- och omsorgsnämnden.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska och medicinskt ansvarig för rehabilitering ska:

- årligen upprätta, tillsammans med verksamhetschefen § 29 HSL och till Vård- och omsorgsnämnden redovisa en patientsäkerhetsberättelse enligt Socialstyrelsens anvisningar, innehållande bland annat, vidtagna åtgärder och resultat inom den kommunala hälso- och sjukvården

7. Medicinskt ansvarigas förhållningssätt till medborgare, patienter och anhöriga i Helsingborgs stad

Vi arbetar för att medborgarna, patienterna och anhöriga i Helsingborgs stad ska känna sig trygga och delaktiga. Vi ska upplevas sakliga och vårt arbete ska vara rättssäkert. Arbetet ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet där vi öppet redovisar grunderna för ställningstagande och beslut.

8. Nätverk internt och externt

Medicinskt ansvariga inom Omsorg i Helsingborg träffas i nätverk där interna och externa frågeställningar behandlas. Frågor kan även lyftas till diskussion i HSL-styrgruppen bestående av verksamhetschef, enhetschefer från de fyra verksamhetsområdena, MAS och MAR. MAS och MAR har professionsmöten där yrkesspecifika frågor diskuteras. Två gånger per år anordnas gemensamma professionsmöten så kallade HSL-forum där verksamhetschefer och enhetschefer deltar. Medicinskt ansvariga i Skåne träffas en gång om året där ansvar för innehåll och arrangemang fördelas mellan kommunerna enligt särskild turordning. MAR-möte hålls i Skåne cirka två gånger per termin.